

ENDRING AV NRK-PLAKATEN – DEKNING AV POLITISKE VALG

NRK-plakaten har som hensikt å samle de krav og forventninger samfunnet stiller til Norsk rikskringkasting. NRK-plakaten inneholder på flere punkter krav som er styrende for NRKs redaksjonelle virksomhet.

Omtale av partier og kandidater ved valg styres av redaksjonelle prinsipper. Undersøkelser av redaksjonell praksis viser at de store partiene får mest omtale i media. Fjernsynsmediets store gjennomslagskraft gjør at redaksjonell omtale har stor betydning for partiene.

NRK gjør i brev av 4. mars 2009 til departementet rede for hvilke prinsipper som vil bli lagt til grunn for den redaksjonelle dekingen av valgene i hhv. 2009 og 2011:

” NRK foretar foran hvert valg en redaksjonell vurdering av hvilke politiske partier som skal dekkes i våre særskilte valgprogrammer.

Av demokratiske hensyn legger vi til grunn at flest mulig politiske ytringer skal komme til orde i valgkampen. I forbindelse med stortingsvalget i 2009 vil NRK derfor vurdere å invitere partier som ved valget stiller lister i en vesentlig del av fylkene, til våre riksdekkende valgsendinger. Ved vurderingen vil vi bl.a. legge vekt på partienes faktiske stemmetall ved valg, oppslutning på meningsmålinger, representasjon og geografiske utbredelse.

I tillegg til denne planlagte dekingen i valgprogrammene, vil partiene kunne slippe til i NRKs nyhetssendinger under valgkampen ut i fra en alminnelig redaksjonell vurdering av aktuelle politiske spørsmål. Dette gjelder både nyhetssendingene på riksnettet og sendingene fra NRKs distriktskontor.

Arbeidet med kommune- og fylkestingsvalget i 2011 er ennå ikke startet. Vi kan likevel gi uttrykk for at NRK ved dekingen vil legge til grunn tilsvarende vurderinger som for stortingsvalget. I hovedsak vil det følgelig være partiets utbredelse i det enkelte fylke som vektlegges ved vurderingen av om partiet dekkes i våre valgsendinger i distriktet. Partier som er representert i flere kommuner vil derfor bli vurdert på grunnlag av stemmetall ved forrige valg, oppslutning på meningsmålinger, representasjon og geografisk utbredelse.”

På grunnlag av NRKs redegjørelse vil departementet gjøre en endring i NRK-plakaten. Plakatens første pilar har overskriften *NRK skal understøtte og styrke demokratiet*.

Plakatens pkt 1 b) har følgende ordlyd:

NRK skal bidra til å fremme den offentlige samtalen og medvirke til at hele befolkningen får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktivt med i demokratiske prosesser.

Departementet legger opp til at dette punktet får følgende tillegg:

NRK skal ha en bred og balansert deking av politiske valg. Samtlige partier og lister over en viss størrelse omtales normalt i den redaksjonelle valgdekingen.

Endringen i punkt 1 b) innebærer ikke at alle partier og lister som stiller til valg vil være garantert redaksjonell omtale. Antall lister som stiller til valg tilsier i seg selv at NRK ikke kan gi redaksjonell omtale til alle. Ved stortingsvalget i 2005 var det 21 partier som stilte til valg. Ved kommunevalget i 2007 var det registrert 342 ulike lister. I brev av 10.mars 2009

gjør NRK nærmere rede for de redaksjonelle prinsippene selskapet vil legge grunn for dekning av valg.

”Partier som stiller liste i mer enn halvparten av fylkene ved stortingsvalget eller i flere kommuner ved kommunevalget, vil normalt bli dekket under valgkampen. Ved den redaksjonelle vurderingen vil det blant annet bli lagt vekt på det enkelte partis reelle muligheter for å få valgt inn kandidater. Partienes faktiske stemmetall ved forrige valg, deres oppslutning på meningsmålinger og geografisk utbredelse vil således være sentrale elementer ved vurderingen.”

Departementet legger NRKs redegjørelse til grunn.

I likhet med oppfølgingen av de andre innholdskravene som NRK-plakaten setter for Norsk rikskringkasting, er det kringkastingssjefen som NRKs redaktør som har det hele og fulle ansvar i tråd med prinsippene i Redaktørplakaten.

Departementet vil for ordens skyld også understreke at forutsetningen om at også mindre partier skal ha omtale ikke innebærer noe krav om likebehandling når det gjelder dekningen av partiene.

